

Mødet den 19. August 1920.

(For lukkede Døre.)

Fraværende: Brøndum, Vald. Pedersen, Niels Jensen, N. Joh. Laursen, Møller, Marthin Pedersen og Simonsen.

1. (J. Nr. 244—1920). Indstilling fra Skolekommission og Skoleudvalg angaaende **Besættelse af 2 Adjunktembeder og 2 Mellemskoleembeder ved Marselisborg Skole.**

Følgende Indstilling forelaa:

A. A d j u n k t e m b e d e r n e .

- I. 1. Seminarielærer H. Sejerholt, Nr. Nissum.
2. Lærerinde Frk. O. Poulsen, Aarhus.
3. Lærer P. Nygård, do.
- II. 1. Cand. phil. I. A. Alstrup, Aarhus.
2. » » J. Johansen, København.
3. » polyt. Snog-Christensen, do.

B. M e l l e m s k o l e e m b e d e r n e .

- I. 1. Lærerinde Frk. K. Petersen, Aarhus.
2. » » C. Andersen, Randers.
3. » Fru Larsen, Rudkøbing.
- II. 1. Lærerinde Fru A. Baden, Aarhus.
2. » Frk. C. Andersen, Randers.
3. » Fru Larsen, Rudkøbing.

Vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 358—1920). Indstilling fra Skoleudvalget angaaende **Besættelse af en ledig Assistentplads ved Skoletandklinikken.**

Udvalget indstiller at ansætte Frk. Mejlby-Hansen, Tofte Sanatorium, Norge, fra 1. September 1920.

Vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 362—1920). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Licitationsstilbud paa Betonkloak i Skovvangsvej fra Cort Adellersgade til Tordenskjoldsgade.**

Udvalget indstiller at overdrage Arbejdet til de lavestbydende, Entreprenørerne R. Jensen og Vald. Pedersen, Aarhus, for en Sum af 22102,80 Kr.

Indstillingen vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 340—1920). **Andragende fra Overlæge Bang om Rejsetilladelse i August Maaned.**

Bevilget administrativt. Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 334—1920). Andragende fra Jacob Jørgensen om **Autorisation som Gas- og Vandmester.**

Bevilget administrativt. Toges til Efterretning.

6. Andragender om **Eftergivelse af Fattighjælp** fra:

a. (J. Nr. 17¹²—1920). Arbejdsmand P. L. Flink.

b. (J. Nr. 17¹⁶—1920). Fru K. Topgaard.

c. (J. Nr. 17¹⁸—1920). J. L. P. J. Schmidt.

d. (J. Nr. 17¹⁹—1920). Skrædersvend A. P. Andersen.

e. (J. Nr. 17²²—1920). Fabriksarb. Sophie Knudsen.

f. (J. Nr. 17³⁴—1920). Kusk H. P. P. Leth.

g. (J. Nr. 17³⁵—1920). Enke Wilhelmine Hansen.

h. (J. Nr. 17³⁶—1920). Enke Petrea Nielsen.

i. (J. Nr. 17³⁷—1920). Arb. J. P. Krogsgaard Jensen.

Bevilgede administrativt. Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 372—1920). Indstilling fra Kasseudvalget om, at **Assistent Clausen i Kommunebogholderiet forfremmes til Assistent af 1. Klasse.**

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 373—1920). Indstilling fra Skatteinspektøren om, at **fhv. Politibetjent A. Husted ansættes som Kontorassistent paa Skattekontoret.**

Lønudvalget foreslaar, at Indstillingen tiltrædes, naar Hr. A. Husted ved sin Afsked som Kontorassistent kun pensioneres efter de Rettigheder, som han har erhvervet sig i Politiets Tjeneste.

Fra Kasseudvalget forelaa følgende Udtalelse:

»Foranstaaende Indstilling tiltrædes saaledes, at den ansatte ikke kan stige i Lønklasse efter de sædvanlige Regler.«

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 376—1920). Indstilling fra Politimesteren om **Ansættelse af en Arresthusbetjent og en Nattevagt ved Arresthuset.**

Politimesteren indstiller, at hidtilværende Nattevagt A. M. P e t e r s e n overgaar til at blive Opsynsbetjent og Reservenattevagt N. J. M u n k til at blive fast Nattevagt.

Udvalget for Bygninger og Inventar tiltræder Indstillingen.

P. P e t e r s e n gjorde opmærksom paa, at man ellers plejede at opslaa saadanne Pladser. Men naar man var nogenlunde sikker paa, at de 2 Mænd vilde rykke op, var det kun til Ulejlighed for de mange Ansøgere at opslaa Pladserne. Det var god Kotume, at Folk rykkede op, naar de egnede sig til Stillingerne.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 8³³—1920). **Andragender om Eftergivelse af det 5. Kvartals Kommuneskat.**

Der forelaa 91 Andragender. Skatteinspektøren anbefaler at bevilge de 69 til et Beløb af 2855,10 Kr. og afslaa Resten.

Tiltraadt af Kasseudvalget.

Formanden oplyste, at af Andragerne havde 15 senere betalt Skattebeløbene. Udvalget vilde dog foreslaa, at en af disse faar Skatten tilbagebetalt, nemlig en Enke, hvis Mand var død for nylig, og som derfor var meget daarligt stillet.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 347—1920). **Andragende fra 3. Dragonregiment om en Bevilling til Afholdelse af en Fest i Anledning af Regimentets 250 Aars Jubilæum.**

Budgetudvalget henstiller Sagen til Byraadets Afgørelse. Et Mindretal (Møller og Mikael Johansen) foreslaar at bevilge 500 Kr.

Mikael Johansen syntes, at 500 Kr. var et meget beskedent Beløb, men det var dog at give sin Tilslutning til Festen. Staten havde bevilget 2000 Kr. hertil. 250 Aar var en lang Tid, og der fandtes mange Hundrede af Regimentets gamle Soldater omkring i Landet, som gerne vilde deltage i Festen. Det var Meningen at give disse fri Rejse og Frokost, hvis der kunde blive Penge dertil. Taleren vilde varmt anbefale at yde de 500 Kr.; det havde ogsaa sin Betydning, at Festen fik dette Stempel, idet man saa lettere fik private Bidrag.

Christensen kunde ikke anbefale Forslaget, selv om det drejede sig om 250 Aars Jubilæum. De Veteraner, der var Tale om her, var jo ikke ældre end dem, der hørte til de forskellige Soldaterforeninger, saa det blev omtrent det samme som et 50 Aars Jubilæum i en saadan Forening. Skulde man derfor yde noget Tilskud her, vilde

Konsekvensen blive, at man ogsaa maatte yde noget til andre Soldaterfester, og det var derfor rigtigst ikke at bevilge noget.

B e c h vilde anbefale at give de 500 Kr., for dette var noget helt andet end et 50 Aars Soldaterjubilæum, hvilket Hr. Christensen sikkert ogsaa vilde indrømme; ellers frakendte han sig Følelsen for den historiske Udvikling i vort Folk. Det var ikke for disse Menneskers Skyld i og for sig, men for at holde den Institution i Ære, som igennem mange Aar havde været knyttet til Byen. Det var en god Motivering for at bevilge et saadant Beløb, og Taleren haabede, at selv om Forslaget ikke kunde vedtages enstemmig, at dog et Flertal vilde stemme derfor.

O l e s e n var noget forbavset over Hr. Bechs historiske Udvikling; for selvfølgelig vilde denne Fest forme sig som en ren Forherligelse af Militarismen, og efter alt, hvad Verden nu havde døjet og vilde komme til at døje i Fremtiden for Militarismens Skyld, var der virkelig ikke Grund til at forherlige den. Taleren kunde paa ingen Maade gaa med til at bevilge noget til militære Fester.

M i k a e l J o h a n s e n vilde hertil sige, at Militarismen dog var at foretrække for Bolschevisme. — Den borgerlige Gruppe var gaaet med til mange Bevillinger, som den ikke var glad ved, Tilskud til Idræt af forskellig Slags o. s. v., og derfor burde den anden Gruppe nu gaa med til at bevilge denne lille Sum til de gamle Soldater. Saa længe man havde almindelig Værnepligt, kunde det ikke kaldes Militarisme. Rent pekuniært var det ogsaa en Fordel for Byen, naar der kom saa mange Folk hertil.

S. P e t e r s e n antog, at 3. Dragonregiment vilde indbyde dem, der havde Lyst til at deltage

i Festen, og de maatte selvfølgelig selv betale derfor. Det var altsaa ganske det samme, som naar andre Soldaterforeninger holdt Fest. Taleren kunde ikke indse, hvad Betydning det havde for Aarhus By, at dette Regiment havde bestaaet i 250 Aar. Det vilde naturligvis blive en almindelig Soldaterfest til Forherligelse af Militarismen; men Deltagerne vilde vist nærmest erindre den Forhaaelse og daarlige Behandling, som de havde været Genstand for fra Befalingsmændenes Side. Efter at Militarismen havde ødelagt Verden overalt, var der sandelig ingen Grund til at feste for den, lige saa lidt som for Bolschevismen.

Christensen bemærkede til Mikael Johansen, at Socialdemokratiet næppe vilde være Bolschevismen behjælpelig paa nogen som helst Maade, i hvert Fald ikke, hvis den optraadte paa samme Maade som i Rusland. Talerens Gruppe havde netop stillet sig forstaaende i mange Tilfælde, hvor det ikke ligefrem var i Modstrid med Partiets Principer. Men en saadan Soldaterfest kunde ikke sammenlignes med Idræt o. lign., for det var en god og sund Sag, hvilket man var enige om fra begge Sider. Dette kunde ikke undgaa at blive i nogen Grad til Forherligelse af Militærvæsenet, og det vilde Taleren ikke være med til.

Bech skulde ikke komme ind paa Militærvæsenet. Hovedsagen var, at det var en Institution, der i mange Aar havde været knyttet til Aarhus, og som havde haft noget at betyde for vort Land igennem Aarhundreder. Det var ligefrem Byens Pligt som Vært for dette Regiment at give et Bidrag dertil.

Brammer maatte indrømme, at der var meget rigtigt i Ingeniør Bechs Syn paa denne Sag. Der var næppe Grund til at slaa saa meget

paa det militære Spørgsmaal i vort Land, hvor alle Partier var enige om en absolut Neutralitet og ikke kunde tænke sig Muligheden af, at vor Hær skulde bruges til Angreb paa andre Lande. Det skulde kun være en Politivagt af passende Størrelse for en lille Stat. Taleren syntes ogsaa, at man godt kunde blive enige om en Bevilling til en saadan Højtidelighed.

P. P e t e r s e n havde været med til Soldater-jubilæer, men aldrig mærket noget til en Forherligelse af Militarismen ved en saadan Lejlighed; tilmed var Flertallet af Deltagerne Socialdemokrater. Hovedsagen havde været Opfriskning af gammelt Kammeratskab, og det samme vilde selvfølgelig blive Tilfældet her.

C h r i s t e n s e n vilde dog minde Dr. Brammer om med Hensyn til Neutraliteten, hvad der var lavet fra enkelte Sider i vort Folk for kort Tid siden angaaende det sønderjydske Spørgsmaal.

Forslaget om at bevilge 500 Kr. vedtoges med 6 Stemmer mod 5.

12. (J. Nr. 349—1920). **Andragende fra Politimesteren om Fritagelse for Pengeansvar for det til Udpantning af Kommuneskat autoriserede Personale.**

Skatteinspektøren foreslaar at fritage Politimesteren for nævnte Pengeansvar, og at Foged-assistenterne, saa vel som Distriktsassistenterne, stiller en Kautio paa 5000 Kr.

Tiltraadt af Kasseudvalget.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 357—1920). **Andragende fra Idrætsklubben »Fremad« om Tilskud til Præmier ved et Athletikstævne paa Stadion.**

F o r m a n d e n oplyste, at Sagen var kommen saa sent frem paa Grund af forskellige Forhold,

at den ikke havde kunnet behandles i noget Udvalg. Klubben havde faaet arrangeret et stort Stævne paa Stadion med Deltagere ogsaa fra fremmede Lande. De samvirkende Idrætsklubber havde udtalt sig meget rosende om Arrangementet og henstillet at bevilge 2 Præmier à 100 Kr., altsaa ialt 200 Kr.

Det vedtoges at bevilge 200 Kr.

14. (J. Nr. 308—1920). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Afgifter for Fortovsservering.**

Fra Restauratør Jensen, Nørrelyst, forelaa Andragende om, at Afgiften maa blive nedsat fra 100 Kr. til 50 Kr.

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet. Samtidig foreslaar Udvalget, at Hotel »Royals« Afgift for Fortovsservering forhøjes fra 100 Kr. til 150 Kr. og Restauratør Thürmanns Afgift forhøjes fra 50 Kr. til 100 Kr. aarlig.

F o r m a n d e n spurgte, om Udvalget ikke kunde gaa med til at forhøje »Royal«s Afgift til 200 Kr.

P. P e t e r s e n: Jo.

Indstillingen vedtoges saaledes, at Afgiften for Hotel »Royal« sættes til 200 Kr.

15. (J. Nr. 25¹—1920). Andragende fra A/S »Hotel Royal« om Bevilling til Fortsættelse af Hotel- og Restaurationsvirksomheden.

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Anbefaledes.

16. (J. Nr. 25⁴—1920). Andragende fra James A. Thompson om Bevilling til at drive Beværtning og Gæstgiveri i Savoyhotellet.

Bevillingsnævnet kan ikke anbefale Andragendet.

C h r i s t e n s e n bemærkede, at vedkommende jo i mange Aar havde kørt med et andet Borgerkab, som var knyttet til Forretningen, og hvis

man nu nægtede ham Borgerskab, vilde han vel blot fortsætte som Bestyrer. Derfor var det maa-ske lige saa klogt at anbefale hans Andragende, hvis det kunde ske paa Betingelse af, at han for Fremtiden førte en mere ordentlig Virksomhed.

M i k a e l J o h a n s e n syntes ikke, at Bevil-lingsnævnet saa godt kunde nægte at anbefale An-dragendet, naar det var anbefalet af Politimesteren. Af personlige Grunde burde man næppe hindre Manden i at drive Næring, hvis der ellers ikke var noget at klage over ham.

M a r i a n e T h o m s e n vilde anbefale at nægte Andragendet. Der var jo Tale om et ret stort Hotel, og det vilde sikkert gøre et mærk-ligt Indtryk paa fremmede tilrejsende, som tog ind der, at blive modtaget af en sort Mand som Hotelvært. Byen kunde daarlig være det bekendt.

F o r m a n d e n skulde ikke sige noget ondt om Politimesteren; men han tog vist noget for let paa disse Spørgsmaal, og han havde vist ogsaa glemmt, hvor ofte Thompson havde været mulkteret i sin tidligere Beværtning. Thompson var selv klar over, at Bevillingsnævnet ikke vilde anbefale Andragendet, og han havde været hos Taleren og beklaget sig over, at det paa Grund af hans sorte Farve altid havde været vanskeligt for ham at komme igennem blandt de Hvide, og han havde hidtil været nødt til at tage alt med, ligesom han ogsaa indrømmede, at Forholdene i hans tidligere Beværtning ikke altid havde været, som de burde. Men nu var det hans Mening for Fremtiden at føre et pænt Hotel, og hvis der ikke var Ud-sigt til, at hans Andragende kunde blive anbefa-let, vilde han bede om at faa det tilbage og saa vente med at fremsende det, indtil han havde vist Byens Borgere, at han kunde føre et godt Hotel.

Taleren vilde derfor henstille at lade Sagen gaa tilbage og altsaa betragte det, som om Thompson tog Andragendet tilbage.

M i k a e l J o h a n s e n kunde tiltræde Borgmesterens Henstilling.

O l e s e n havde som Repræsentant for et Forsikringsselskab været nede og se Thompsons Lokaler, og alt var nydeligt indrettet, ca. 30 pænt monterede Værelser. Taleren ansaa det for klogest at følge Borgmesterens Henstilling og se Tiden an.

B e c h maatte give Frk. Thomsen Ret. Det var ikke Byens Folk, men tilrejsende, der skulde bo paa Hotellet, og hvis Medlemmerne havde rejst noget ude, vilde de vide, at det næsten var utænkeligt andetsteds at se en sort Mand som Hotelvært, og navnlig Folk fra den anden Side Atlanten vilde vist blive i høj Grad forbavsede, hvis de skulde opleve dette. De farvede kunde være udmærkede Mennesker, men de nød nu engang ikke almindelig Tillid som andre, og det burde særlig være Tilfældet med en Hotelvært.

O l e s e n fastslog, at denne Mand altsaa paa Grund af sin Hudfarve skulde forfølges og ikke have Lov til at skaffe sig en Eksistens. Det kunde dog næppe kaldes rigtigt, at man som hvide Folk skulde straffe en Mand, fordi han var saa uheldig at have en anden Hudfarve, det var næsten at stille ham lige med en Forbryder, der havde afsonet sin Straf, for en saadan blev ofte behandlet paa samme Maade. Naar den Enke døde, som havde Borgerskabet, vilde Manden med det samme miste sin Levevej, og det var ufetfærdigt.

B e c h indrømmede, at det kunde kaldes haardt, men Forholdet var nu engang saadan. I mange Stillinger gjorde det ikke noget, men som Hotelvært vilde det sikkert være meget uheldigt.

B r a m m e r var ligesom Olesen noget ked af den Motivering, at det ikke kunde anbefales, fordi Manden var Neger. Men Taleren havde fra tidligere Tid Erfaring for, at det ikke gik videre fint til i hans Forretning, idet han undertiden havde trakteret Folk saa haardt, at de maatte sys sammen bagefter, og disse havde jo beklaget sig meget over ham. Det var derfor rigtigt, at Borgmesteren vilde sætte ham i Karantæne en Tid for at se, om han kunde føre en ordentlig Forretning.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ikke forstaa Frk. Thomsens og Hr. Bechs Motivering, at det ikke kunde anbefales, fordi Manden var sort. Taleren havde selv Børn ude i fremmed Land, og de var altid blevet modtaget overordentlig godt allevegne. Man burde heller ikke forhindre denne Mand i at skabe sig en Levevej, fordi han var fremmed og tilhørte et andet Folk. Taleren vilde støtte Borgmesterens Forslag.

C h r i s t e n s e n bemærkede, at hvis der havde været tale om hans tidligere Beværtning paa Jægergaardsvej, vilde Taleren ikke have anbefalet noget som helst, for den var under al Kritik, og Politiet burde forlængst have grebet ind der. Fordi Savoyhotellet nu blev slaaet saa stærkt op, kunde man ikke stole paa, at det kom til at svare til de store Ord. Men Taleren vilde støtte Borgmesterens Forslag om at sætte Manden i Karantæne, indtil man saa, hvordan han førte sin Virksomhed.

F o r m a n d e n oplyste, at Thompson var dansk Borger, født paa de vestindiske Øer og Blanding af en Hvid og en Sort. Taleren vilde altsaa henstille, at Sagen gik tilbage efter Begæring af Andrageren.

Andragendet toges tilbage.

Søren Jørgensen om Tilladelse til at drive Beværtning i Ejendommen »Bispehus«.

Bevillingsnævnet anbefaler, at Andragerens Ret til at drive Beværtning i Ejendommen Ryesgade Nr. 41 flyttes til Matr. Nr. 851 af Bygrundene, Hjørnet af Skolegyde og Skolegade.

B e c h oplyste, at man paataenkte at forlænge Lejemaalene i Ryesgade $\frac{1}{2}$ Aar, og det vilde vel saa være praktisk, om Manden fik Lov at drive begge Forretninger i denne Tid.

F o r m a n d e n svarede hertil, at han kunde vist ikke flytte ind i »Bispehus« straks, saa han blev foreløbig boende i Ryesgade.

C h r i s t e n s e n spurgte, om der ikke knyttede sig en Bevilling til Ejendommen »Bispehus«.

F o r m a n d e n oplyste, at dette ikke var Tilfældet; men der havde været en Vært, som kun havde Bevilling til at drive Beværtning paa dette Sted. Det samme var altsaa Tilfældet med Jørgensen paa Ryesgade, men denne Bevilling anbefalede man nu at flytte.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 370—1920). Andragende fra ikke valgberechtigede Arbejdere under Forskønnelsesvæsenet om at faa udbetalt fuld Dagløn paa Landsstingsvalgdagen.

Forskønnelsesudvalget kan ikke anbefale, at Udbetaling sker, med mindre saadant er almindeligt for andre Udvalg.

F o r m a n d e n havde forud for Valget henstillet at faa dette Spørgsmaal afgjort, og nu maatte der tages Stilling dertil.

K j e l d S ø r e n s e n bemærkede, at man vilde følge andre Udvalgs Fremgangsmaade i denne Sag. Men ellers var det nærmest Udvalgets Opfattelse, at der ikke skulde betales noget.

Christensen havde tidligere fremsat den Tanke, om man ikke kunde nøjes med at betale de valgberettigede, men andre mente ikke, der burde være nogen Forskel. Taleren vilde henstille, at Byraadskontoret undersøger, hvorledes de forskellige Udvalg havde gjort, og hvis det var sket hos disse, burde det ogsaa gøres hos Forskønnelsesudvalget. Muligvis burde man have lidt mere faste Regler; der stod vist noget om, at de burde have $\frac{1}{2}$ Dag fri ved Folketingsvalg, men om det gjaldt alle, var ikke afgjort.

Formanden fandt det rart, om dette Spørgsmaal havde været klaret i Overenskomsten, men det var ikke sket, og derfor maatte Medlemmerne nu tage en Beslutning om, hvorledes man herefter skulde gøre. Taleren havde ved sidste Valg meddelt, at der vilde blive givet fri om Eftermiddagen; men det var blevet noget kritiseret, idet der var sagt i Byraadet, at det kun var ved Folketingsvalg, at alle fik fri. Nu stod man overfor en morsom Situation, idet der skulde være et Valg, hvor det socialdemokratiske Parti næppe stemte. Hvorledes skulde man saa ordne det denne Dag?

Brammer gjorde opmærksom paa, at Arbejderne ved Forskønnelsesudvalget hævdede, at de ikke kunde arbejde, idet alle Formændene var til Valg, hvorfor Arbejderne var nødt til at have fri ogsaa. Spørgsmaalet var altsaa, om de skulde have Dagløn alligevel.

Bech mente ikke, at de i al Almindelighed kunde arbejde uden Formand, og saa blev man vel nødt til at give alle fri. Paa Folkeafstemningsdagen burde man stille sig ligesom ved et almindeligt Valg. Selv om et Parti ikke vilde stemme paa denne Dag, maatte alle have Chance for at kunne afgive deres Stemme, hvis de ønskede det.

Christensen vidste ikke rigtig, om den sidste Overenskomst var i Overensstemmelse med den tidligere angaaende dette Spørgsmaal, og henstillede derfor, at man først undersøgte dette.

Sagen udsattes.

19. (J. Nr. 346—1920). **Andragende fra Fabrikant Heitmann om Eftergivelse af en Bøde.**

Bevilgedes.

20. (J. Nr. 26³—1920). **Andragende fra Hulda Palmquist om Æresoprejsning.**

Anbefalede.

21. (J. Nr. 18³—1920). **Andragende fra Enke Nielsine Petersen om Fritagelse for Hundeafgift.**

Bevilgedes.

22. (J. Nr. 293—1920). **Indstilling fra Belysningsudvalget om Salg af Ejendommen Spanien Nr. 9.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Under Forbehold af Byraadets og Indenrigsministeriets Sanktion har Udvalget solgt Ejendommen Spanien Nr. 9 og Toldbodgade Nr. 22 til Hr. Maskinfabrikant H. Nielsen, her, for en Sum af Kr. 58000 og iøvrigt paa de i hoslagte Købekontrakt anførte Betingelser, som herved fremsendes til det ærede Byraads Approbation.«

Christensen anbefalede Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.
